

ବିପ୍ଳବ

ରଚନା-କବି ତିଳକ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବରାଡ଼

ବିପ୍ଳବ

କବି ତିଳକ ଡ.ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବରାଡ଼

ବିପ୍ଳବ

ବିପ୍ଳବ

ରଚନା:

କବି ଚିଳିକ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବରାଡ଼
ଗ୍ରା/ପୋ:ହରିହରପୁର, ଭାୟା:ଶରଣକୁଳ,
ଜିଲ୍ଲା:ନୟାଗଡ଼
ଓଡ଼ିଶା, ପିନ୍:୭୫୨୦୮୦
ଦୂରଭାଷ:୯୪୩୭୯୫୮୦୭୭

ପ୍ରକାଶକ :

ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବରାଡ଼
ଗ୍ରା/ପୋ:ହରିହରପୁର, ଭାୟା:ଶରଣକୁଳ,
ଜିଲ୍ଲା:ନୟାଗଡ଼
ଓଡ଼ିଶା, ପିନ୍:୭୫୨୦୮୦
ଦୂରଭାଷ:୯୪୩୭୯୫୮୦୭୭
ମୁଦ୍ରଣ, ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଓ ପରିପାଟଣା
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ ପ୍ରେସ
ଶରଣକୁଳ, ନୟାଗଡ଼
ମୋ-୯୮୫୩୨୫୨୮୪୩,

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ:

୨୦୨୦ ମସିହା

ଛପା ଅଂଶ୍ୟା:

୧୦୦୦

ମୂଲ୍ୟ:

ଟ.୪୦.୦୦

(ଚାଳିଶି ଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

©ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ସଂରକ୍ଷିତ

BIPLABA

Writer:

Kabi Tilak Suresh Chandra Barad
AT/PO: Hariharpur, Via: Sarankul
DIST: Nayagarh,
ODISHA, 752080
Mob: 9437958077

Publisher:

Suresh Chandra Barad
AT/PO: Hariharpur, Via: Sarankul
DIST: Nayagarh,
ODISHA, 752080
Mob: 9437958077

Printing, Cover Design:
Jagannath Printing Press
Sarankul, Nayagarh
Mob: 9853252843

First 1ST EDITION:

Year 2020

Copy:

1000

Price:

Rs.40/-

(Forty Rupees only)

© All Rights Reserved by the Publisher

ISBN : 9789354199431

ମୋ କଥା

ଜୀବନର ଚଳାପଥରେ ଆସେ ଅନେକ ଭାବନା ଅନେକ ଭାବନା ।
ମନ ମହାସମୁଦ୍ରରେ ଖେଳେ ଅସୁମାରୀ ଭାବର ଭଉଁରୀ । ଭାବୁକ
ଅନୁଭବିତ୍ୟ ତାକୁ ସାଇତି ରଖିବାକୁ ତାହେଁ ତାର ମନ ଫରୁଆ ଭିତରେ,
ସାତ ତାଳ ପାଣି ଭିତରେ ମଖମାଳି କନାରେ ଗୁଡ଼େଇ ମୁକୁତାର ଯେତିକି
ଭିତରେ । ବେଳେ ବେଳେ ଜାରି ଉଠି ସ୍ମୃତିରୂପେ ସତ୍ୟ ସେ । ସେହି ସ୍ମୃତିକି
ଅନୁଭବି ଅଭିଜ୍ଞତା କହେ । ଅନୁଭବ ବେଳେ ବେଳେ ଶବ୍ଦରୂପ ନେଇ ଝରି
ଆସେ ଲେଖନୀ ମୂନରେ ଏକ ନୂଆ ପୋଷାକରେ ସଜେଇ ହୋଇ

ଗୁଲୁଗୁଲିଆ ଜୀବତ କଷ୍ଟେଇ ରୂପରେ ।

ଜୀବନ ଅନେକ ଅନୁଭୂତି ଅନୁଭବର ଏକ ଫେଣାଫେଣି ହୋଇ ଥିବା ଝାଲୁ ମୁଁଟିସଦୃଶ । ସେ ଶିଖାଏ
ଜୀବନର କଷ୍ଟା, ତିକ୍ତ, ରାଗ, ଖଟା ଓ ଲୁଣି ଆଦିର ଅପୂର୍ବ ସ୍ବାଦ । ସେହି ସ୍ବାଦକୁ ପାଥେୟ କରି ଜୀବନ
ପଥକ ବଢ଼େ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ।

ଜନ୍ମ କାଳରେ ମଣିଷ ଶିଶୁଟି ଏକ ସପ୍ତଝେୟାର ବିହୀନ ନୂଆ କିଣା କମ୍ପ୍ୟୁଟରଟିଏ ପରି । ସଂସାର
ଭରିଥାଏ ସେଥିରେ ଅପରେଟିଙ୍ଗ ସପ୍ତଝେୟାର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବହାରିକ ସପ୍ତଝେୟାର ।
ବ୍ୟବହାରକାରୀର ରୁଚି, ଚିନ୍ତାଧାରା, ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁସାରେ ସେ ସପ୍ତଝେୟାର ଭରେ । କମ୍ପ୍ୟୁଟର
ନିର୍ମାତା ମଧ୍ୟ ବେଳେ ବେଳେ ତା'ର ଭାଗ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରା ବନେ ।

ତେବେ ମଣିଷ ଶିଶୁଟିଏ ତା'ର ପରିବେଶରୁ ଅନୁଭବ, ଅନୁଭୂତି, ଅଭିଜ୍ଞତା ଗ୍ରହଣ କରି ଜୀବନକୁ
ରୂପ ଦିଏ, ବେଳେ ବେଳେ ତାହା ଯୁକ୍ତାତ୍ମକ ଗଠନାତ୍ମକ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ବେଳେବେଳେ ତାହା
ହୋଇଥାଏ ଧ୍ୱଂସାତ୍ମକ ତଥା ରଣାତ୍ମକ ବିରୋଗାତ୍ମକ ।

ଲକି ମୋ ଆତ୍ମଜ ଟିକି ପୁଅର ନାଁ । ତା ବାଲ୍ୟ ଜୀବନରେ ସେ କରିଥିବା ନଟଖଟ ମିଠା ଅନୁଭୂତି
ଭିତରେ ନିଜର ପ୍ରତିଛବି କବି ଦେଖୁଛି କବିତାରେ । ଆଦ୍ୟ ଯୌବନରେ ସମାଜରେ କିଛି କରିବାର ଚିନ୍ତା
ଚେତନା ନେଇ ପଦାକୁ ବାହାରିଥିଲା ବେଳେ ଯେଉଁ ନିହକ ଅଭିଜ୍ଞତା ମିଳିଥିଲା ତଥା ଯାହାକୁ ନେଇ ନିଜେ
ନିଜର ଜୀବନର ସ୍ୱରୂପ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲି ତାକୁ ଶବ୍ଦ କାନଭାସରେ ସେତେବେଳେ ଯେଉଁ ରୂପ
ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ତାହା ରହିଯାଇଥିଲା ଚିପାଖାତା ଭିତରେ । ଆଜି ସେଇ ଗୁଡ଼ିକ ଜୀବନ ପାଇ ରଙ୍ଗ ମାଖି,
ରୂପ ନେଇ ଟିକି ପିଲାଙ୍କ ମନରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ମନୋରଞ୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ଆତୁରତାର ସହିତ
ଯେତେବେଳେ ଉଦବେଳିତ ମୁଁ ବା କାହିଁକି ସେଥିରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସାଜିବି? ତାକୁ ସେହି ଟିକି ଟିକି
କୁସୁମକଳା ମାନଙ୍କ ହାତରେ ଅର୍ପଣ କରୁଛି ।

କେହି ଜଣେ ଏହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ଜୀବନରେ ତା'ର ସ୍ବାଦ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିଲେ ଆନନ୍ଦରେ
ମୋର ମନ କୁରୁଳି ଉଠିବ ।

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'ସୁଧାଂଶୁ' (Sudhanshu) with a flourish underneath.

ଅନୁଭବର କଥା.....

ଡ.ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ

ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଓ ବିଭାଗମୁଖ୍ୟ

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ

ନୟାଗଡ଼ ସ୍ୱୟଂ ଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,

ନୟାଗଡ଼

ଯେ ଫୁଲ ଫୁଟିଥିଲା ଏ ମନ ଉପବନେ

ଜୀବନ ଉଷାଗମେ ସୁରଭି ବିତରଣେ ।

ଗୋଟାଇ ଗୋଟି ଗୋଟି ସେ ଫୁଲ ପାଖୁଡ଼ାରେ

ଏ ମାଳା ଗୁଡ଼େ ଆଜି ବସି ମୁଁ ସରାଗରେ ।

(‘ଫଲ୍‌ଗୁରେ ବନ୍ୟା’-ଦୁର୍ଗା ମାଧବ ମିଶ୍ର)

ସୁରଭାଇଙ୍କ ‘ବିପ୍ଳବ’ ଶିଶୁକବିତା ସଙ୍କଳନ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଭାବୋଚ୍ଛାସର ଏକ ନିଜ୍ଜକ ପରିପ୍ରକାଶ । ପୌଡ଼ାବସ୍ଥାରେ କବି ନିଜ ବାଲ୍ୟ, କୈଶୋର ଜୀବନାନୁଭୂତିର ଅଲୌକିକ ଚାରୁଚିତ୍ର କବିତାର ପଂକ୍ତି ମାନଙ୍କରେ ଆଙ୍କିଛନ୍ତି । ନିଜ ପଢ଼ା ଗାଁ, ତତ୍ ସଂଲଗ୍ନିତ ମନୋରମ ଅନିର୍ବଚନୀୟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରକୃତି ଉପକଣ୍ଠରେ ଧାବମାନ କଳକଲ୍ଲୋଳିନୀ ‘କୁସୁମୀ’, ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନଚିତ୍ର ସହିତ କୁନି କୁନି ପିଲାମାନଙ୍କର ଚଞ୍ଚଳତା ଚପଳତା ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ସଂସ୍କାରମୁଖୀ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଏହି ସଂକଳନର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ବସ୍ତୁ । କବି ନିଷ୍ପପଟ, ନିରହଂକାର, ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର, ଦେବଦୁର୍ଲଭ ମାନବ ଶିଶୁର ମହତ ଗୁଣର ଜୟଗାନ କରିବାକୁ ଯାଇ “କୁନି ସେବକ” କବିତାରେ ଜୀବନର ଶାଶ୍ୱତବାଣୀ ଶୁଣାଇ କହିଛନ୍ତି-

“ଦେବ ଶିଶୁ ମନେ ଜଗତଚିନ୍ତା

ଧନ୍ୟ ସତେ ସେହି ବିଶ୍ୱ ନିୟନ୍ତ୍ରା
ତାହାଙ୍କୁ ଯେ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି,
ମହାମାନବଙ୍କ ପରି ସଂସାରରେ
ଦୁଃଖ ହରଣେ ଲାଗନ୍ତି ।”

ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାଉତରାୟଙ୍କ ‘ଛୋଟ ମୋର ଗାଁଟି’, କବି
ବିନୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକଙ୍କ ‘ଗ୍ରାମପଥ’ ଓ ପଲ୍ଲୀକବି ନନ୍ଦକିଶୋରଙ୍କ ‘ଡ଼ାହାଣିଆ
ଖରା’ କବିତାକୁ ପାଠକଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠକ ନିଜ ଜୀବନାନୁଭୂତିର
ପ୍ରତିବିମ୍ବନକୁ ଦେଖିବା ପରି ସୁରଭାଇଙ୍କ “ବିପ୍ଳବ” କବିତା ସଂକଳନକୁ ପାଠ
କଲେ ପାଠକ ନିଜ ନିଜ କୈଶୋର ଜୀବନରେ ଅନୁଭୂତ ବିବିଧ ଚିତ୍ରକୁ ସ୍ୱତଃ
ଅନ୍ତରରେ ଆସ୍ୱାଦ୍ୟ କରିପାରିବେ । କିଶୋରଟିଏ ପାଠ କଲେ, କ୍ରମେ ବିଲୁପ୍ତ
ହୋଇ ଆସୁଥିବା ଗ୍ରାମ୍ୟଜୀବନର ବୁନିଆଦିକୁ ସାଉଁଟିବା ପାଇଁ, ତା’ର
ଅନିସନ୍ଧିଷ୍ଟ ମନ ଅନୁଭବି ମଣିଷ ନିକଟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଚାଲିବ
ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ସୁରଭାଇଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ ‘ମହିମାମୟ
ଲଢୁବାବା’, ‘ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସ୍ତବ’, ‘ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା
ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର’ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ପୁସ୍ତକ ‘ଲଢୁବାବା ଭଜନମାଳା’ ଆଦି ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଠକୀୟ ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରି ପ୍ରସଂଶିତ ହୋଇଛି । “ବିପ୍ଳବ”
ଏକ ଶିଶୁ କବିତା ସଂକଳନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଶା, ଏହା ସବୁ ବର୍ଗର
ପାଠକ ମାନଙ୍କ ମାନସକୁ ଆହ୍ଲାଦିତ କରିବ ।

କବିଙ୍କର ଲେଖନୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦକୁ ପାଥେୟ କରି ନୂତନ
ସାରସ୍ୱତ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହେଉ, ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରେ ଏତିକି
ପ୍ରାର୍ଥନା ।

“ବିପ୍ଳବ” ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଇପଦ.....

କବି ତିଳକ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବରାଡ଼ ହରିହରପୁର,
ଶରଣକୁଳର ବାସିନ୍ଦା । ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ, କବି,
ଗବେଷକ, ଅନୁବାଦକ ଓ ସୁସଂଗଠକ ଭାବରେ ଶ୍ରୀ
ବରାଡ଼ଙ୍କର ସୁନାମ ରହିଛି । ଭାଗବତ ଶତକ,

ମହିମାମୟ ଲଢୁବାବା, ଲଢୁବାବା ବିଳାସ, ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସ୍ତବ
ଓ ସଂପାଦିତ ପୁସ୍ତକ ଲଢୁବାବା ଭଜନମାଳାର ପ୍ରକାଶନ ପରେ “ବିପ୍ଳବ”
ଶିଶୁ କବିତା ପୁସ୍ତକଟିଏ ଏବେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ମାତ୍ର
ତେରଗୋଟି କବିତା ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀବରାଡ଼ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅନେକ
ନୀତିଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସରଳ ଓ ମନକୁଆଁ ଶବ୍ଦରେ କବିତା ଗୁଡ଼ିକ
ପିଲାଙ୍କ ମନକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଛୁଇଁବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ ।
ପିଲାମାନେ ଭୁଲ କରିବା, ମାଡ଼ ଖାଇବା, ଗାଳି ଶୁଣିବା ଏକ ନିତିଦିନିଆ
କଥା । ମାତ୍ର ପରେ ପରେ ତାକୁ ଉଚିତ୍ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ତା’ର ଚାଲିଚଳଣୀକୁ
ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ପ୍ରୟାସକୁ କବି ଅତି ଚତୁରତାର ସହ ନିଭାଇଛନ୍ତି
ତାଙ୍କ କବିତାଗୁଡ଼ିକରେ । ସର୍ବୋପରି ପ୍ରତ୍ୟେକଟି କବିତା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ
ବେଶ ଉପଯୋଗୀ । କବିଙ୍କର ଲେଖନୀ ଏହିପରି ଭାବେ ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର
ହେଉ; ଏତିକି ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଲଢୁକେଶ୍ବରଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ନମସ୍କାର ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀବରାଡ଼

ତା ୨୩/୦୩/୨୦୨୦ରିଖ

(ନିର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀବରାଡ଼)

ନୟାଗଡ଼-୨

ସଂପାଦକ “ପରମ୍ପରା”

ପ୍ରାକ୍ତନ ସଦସ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ, ନୟାଗଡ଼

ମୋ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ

ମୋ ପରିବାର

ସୂଚୀପତ୍ର

<u>କ୍ର.ସଂ.</u>	<u>ଶିରୋନାମା</u>	<u>ପୃଷ୍ଠା</u>
୧.	ବେଳଥାଉ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧ	୦୮
୨.	ଅଜାଗା ଘାଆ	୧୦
୩.	ଅଧୁରା ଯୋଜନା	୧୨
୪.	ସାଧୁ ସାବଧାନ	୧୪
୫.	ମହାପାପ ହୁଏ କହିଲେ ସତ	୧୬
୬.	ଲକ୍ଷି ଯାଇନାହିଁ ଠକି	୧୭
୭.	ଦେଲୁ ମୋତେ ମହାଶିକ୍ଷା	୨୦
୮.	ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସାଥୀ ଭାରି ବିପତ୍ତି	୨୧
୯.	ଭ୍ରମ	୨୩
୧୦.	ଶାସ୍ତି	୨୪
୧୧.	ବିଦ୍ରୋହ	୩୦
୧୨.	ବିପ୍ଳବ	୩୨
୧୩.	କୁନି ସେବକ	୩୭

ବେଳଥାଉ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧ

ଜୁଲାଇରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ହେଲା ଖେଳିବୁଲି ଦିନ ଗଲା
ବହି ସାଥେ ହେଲାନାହିଁ ଭେଟା ଭେଟି
ପରୀକ୍ଷା ଘଣ୍ଟି ଶୁଭିଲା ॥୧॥

ନିଦ ନାହିଁ ସାରା ରାତି ଉଠେପଡ଼େ ଲକି ଛାତି
ହେଲେଡ଼େଙ୍ଗିଆରେ ବରଷ ବିତିଲା
ଠିକ୍ ରହୁନାହିଁ ମତି ॥୨॥

କଣ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ବହିପରେ ବହି ଖୋଲି
ପୃଷ୍ଠା ପରେ ପୃଷ୍ଠା ଆଡ଼ିଆ ଚାଲିଛି
ବିକଳେ ପରୀକ୍ଷା ବୋଲି ॥୩॥

ଖେଳ, ଟିଭି ପଛକରି ଦେବତାଙ୍କୁ ଅନୁସରି
ଘୋଷାଘୋଷି ଯେତେ କରିଲେ ପାଠକୁ
ମନ ନ ପାରଇ ଧରି ॥୪॥

କିଛି ମନେ ରହୁ ନାହିଁ କ'ଣ ଲେଖିବି ମୁହିଁ
ଅନୁତାପ ଆସେ ପଡ଼ିଲିନି କିଆଁ
ସଫଳତା ଭାଗ୍ୟେ ନାହିଁ ॥୫॥
ପରୀକ୍ଷା ପରୀକ୍ଷା ହେଲା ରାତି ବିଳିବିଲେଇଲା
ଖୁଆପିଆ ଶୁଆ ଠିକ୍ ନ ହେବାରୁ
ଦେହ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଲା ॥୬॥
ବାପା ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖୁ କହିଲେ ହୁଅନା ଦୁଃଖ
ଆଶା ନ ହରାଇ ସାହସ ଧରିଲେ
ଜୀବନେ ହୋଇବୁ ସୁଖ ॥୭॥
ଗଲା କଥା ଭୁଲି ଯାଇ ଯାଅ ଏବେ ସଜ ହୋଇ
ଯେତିକି ସମୟ ହାତରେ ରହିଛି
ଆଗେଇବା ତାକୁ ନେଇ ॥୮॥

ମାନି ବାପାଙ୍କର କଥା ସ୍ଥିରକରି ନିଜ ମଥା
 ଲାଗି ଗଲା ପଡ଼ାପଡ଼ି କରିବାରେ
 ନ କାଟି ସମୟ ବୃଥା ॥୯॥
 ଫଳ ମିଳିଲା ତେଷାର ଫଳ ହୋଇଲା ବାହାର
 ଗାନ୍ଧି ଡ଼ିଭିଜନ ହୋଇ ଥାଉ ପଛେ
 ଥରକେ ହୋଇଲା ପାର ॥୧୦॥
 ହଜାରେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି ଭାଗ୍ୟକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି
 କରିଲା ଶପଥ ନ ହେବ ବିପଥ
 ଜୀବନେ ଥାଉ ଏପରି ॥୧୧॥

ଅଜାଗା ଘାଆ

ଯିବ ଦେଖି ବୋଲି ଜାଗର ଯାତରା
 ଲକି ଘରେ କଲା ଅଳି,
 ଦେଲେ ପଠିଆର ଯାତ୍ରା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଇ
 କହି କରିବୁନି କଳି ॥୧॥
 ଆନନ୍ଦରେ ଚଳେ ସାଙ୍ଗ ସାଥୁ ମେଳେ
 ଯାତ୍ରା ପଡ଼ିଆର ସ୍ଥାନେ,

ଦୋକାନ ବଜାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର
 ବୁଲି ଦେଖେ ଖୁସି ମନେ ॥୨॥
 ଖାଇବ ଚାଆଟ ମନତା' ଉଚାଟ
 ପାଟିରୁ ବହିଲା ଲାଳ,
 ଦେଖିଲା ଠାଏକ ଜମା ବହୁ ଲୋକ
 ଚାଲିଛି ଲଟେରୀ ଖେଳ ॥୩॥
 ଖେଳିବାକୁ କାଟ ଟଙ୍କାଟେ ଟିକଟ
 ଡ଼ାକୁଛି ଲଟେରୀବାଲା,
 ସୁନ୍ଦର ସାମାନ ପାଇବ ବିଭିନ୍ନ

ଖୋଲିଛି ଯା' ଭାଗ୍ୟତାଳା ॥୪॥

ଲକି ମନେ ଲୋଭ ଖାଇଲେ କି ଲାଭ

ପରଶିବ ନିଜ ଭାଗ୍ୟ,

ଟଙ୍କାଏକ ଦେଲା ଟିକଟ କିଣିଲା

ଜିତିନେଲା ସ୍କୁଲ ବ୍ୟାଗ ॥୫॥

ଲୋଭ ଗଲା ବଢ଼ି ଯେହ୍ନେ ନଈ ବଢ଼ି

ଖେଳି ସବୁ ଗଲା ହାରି

ଆଉଁସି ଆଉଁସି ନିଜ ଜାନ ମୁଣ୍ଡା

ଫେରିଲା ବ୍ୟାଗଟି ଧରି ॥୬॥

ହାରି କରି ମଧ୍ୟ ଅବୁଝା ଭାବର

ଲଟେରୀ ଭାଗ୍ୟର ଖେଳ,

ଆହୁରି ଜିତିବି ଥରଟେ ଜିତିଛି

ଅଛି ମୋ ଭାଗ୍ୟର ବଳ ॥୭॥

ଛାତିକୁ ଫୁଲାଇ ଘରେ ବ୍ୟାଗ ଦେଇ

ଜିଦି କରି ଟଙ୍କା ମାଗେ,

ବୁଝିଲାନି ଜମା ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ

ଟଙ୍କା ଦେଲେ ବାପା ରାଗେ ॥୮॥

ଠକି ନେଇ ଗଲା କିଛି କ୍ଷଣ ମଧ୍ୟେ

ଠକ ସେ ଲଟେରୀ ବାଲା,

କାନ୍ଦେ ରାହାଧରି ସବୁ ଟଙ୍କା ହାରି

ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ ନିନ୍ଦିଲା ॥୯॥

କଲା ଏତେ କାଳେ ବିଶ୍ୱାସ ଲଟେରୀ

ଭାଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଠକ ଚାଲି,

ଦେଖାଇ ସପନ ସରଳ ଲୋକଙ୍କୁ

ପକାନ୍ତି ନିଜର ଜାଲ ॥୧୦॥

ଦେଖାଇବ କାରେ ଅଯାଗା ଘାଆଏ

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୧୧

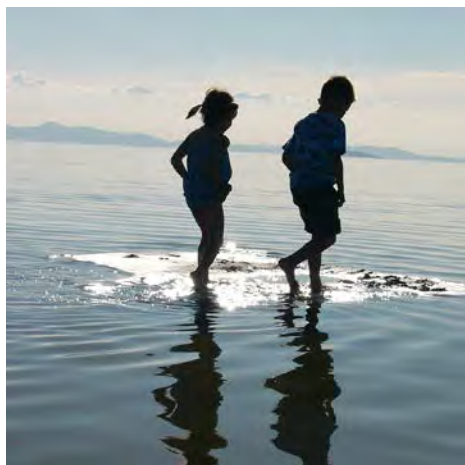
ଆପେ ଜାଲେ ତ ଫସିଲା,
ପାଖେ ପଶିବନି ଜୀବନରେ ଜମା
ଲକି ମନେ ସ୍ଥିର କଲା ॥୧୧॥

ଅଧୁରା ଯୋଜନା

ଦୂରଦର୍ଶନରେ ଦେଖୁଥିଲା ଲକି
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଟୁଆଁଟୁଇଁ,
ମାମୁ ଘର ଗଲେ ଘରୁ ଲୁଚିକରି
କିପରି ଭଉଣୀଭାଇ ॥୧॥
ଦେଖିକରି ଲକି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଭାବିଲା ମନକୁ ମନ
କରିବ ସେ ଗୋଟେ ସାହସିକ କାମ
ସେହିପରି ଏକ ଦିନ ॥୨॥

ସାଥରେ ନେଇକି ଟିକି ଭଉଣୀକୁ
ପହଞ୍ଚିବ ଅଜାଘର,
ହୋଇବେ ତାକୁବ ଅଜା ଆଇ ଦେଖି
ଘରେ ଖୋଜିବେ ଅପାର ॥୩॥

ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ଥିଲା ଆଷାଢ଼ ଆସିଲା
ହେଉଥିଲା ଝଡ଼ିବର୍ଷା,
ବାବା ମାମା ଥିଲେ ନିଜ କାମେ ବ୍ୟସ୍ତ
ବାହାରିଲେ ସେ ସହସା ॥୪॥
ସଜେଇ ବ୍ୟାଗରେ ପୋଷାକ ପତର
ମୁଣ୍ଡେ ଗାମୁଛା ପକେଇ,
ହାତେହାତ ଛନ୍ଦି କାହାକୁ ନ କହି
ବାହାରିଲେ ଯିବା ପାଇଁ ॥୫॥

ଯିବା ପାଇଁ ରାସ୍ତା ମାମୁ ଗାଆଁ ଚାଲି
କାହାକୁ ବି ଜଣା ନାହିଁ,

ଯେବେ ଯାଇଥିଲେ ବାବାଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ

ଏବେ କିଛି ମନେ ନାହିଁ ॥୬॥

ବିଶ୍ୱାସ ଦେଖାଇ ସାନ ଉତ୍ତରୀକି

ସାଥରେ ନେଇ ଚାଲିଲା,

କୁସୁମା ତଟିନୀ ବାଟ ଓଗାଳିଲା

ଜଳେ ଭରପୁର ଥିଲା ॥୭॥

ହୋଇ ଦୁଇଜଣ ହାତ ଧରାଧରି

ନଦୀ ଭିତରେ ପଶିଲେ,

ଅଣ୍ଟାଏ ହୋଇଲା ଧୂରେ ଧୂରେ ପାଣି

ଉୟେ କୁଳକୁ ଧାଇଁଲେ ॥୮॥

ପଶିଲେକ ପୁଣି ସାହାସ ଜୁଟାଇ

ପାଣି ଛାଡି ଯାଏଁ ହେଲା,

ଛାଡିଲେ ବୋବାଳି କୁଣ୍ଡକୁଣ୍ଡି ହୋଇ

ରଡ଼ି ଦୂରକୁ ଶୁଭିଲା ॥୯॥

କରିଲେ ଉଦ୍ଧାର ଧାଇଁ କେତେ ଜଣ

ଯାଇଥିଲେ ଦୁହେଁ ଭାସି,

ଥରୁଥାନ୍ତି ଗୋଟା ପଣେ ଦୁଇ ଜଣ

ପାଣିଥିଲା ପେଟେ ପଶି ॥୧୦॥

ସାଷ୍ଟାମ କରିବା ପରେ ପଚାରିଲେ

ବାପା ଏ କେମିତି ହେଲା,

ସମସ୍ତ ଯୋଜନା ଡରିଡ଼ରି ଲକି

ଠିକେଠିକେ ବତାଇଲା ॥୧୧॥

ଚିତ୍ତର ଘଟଣା ବୁଝେଇଲେ ବାପା

ବିପ୍ଳବ ପୂଜା-୧୩

ନାଟକ ନୁହେଁ ବାସ୍ତବ,
 କରିଲେ ନକଲ ତାକୁ ଦେଖୁ ଶିଖୁ
 ନିଶ୍ଚୟ ଜଣେ ମରିବ ॥୧୨॥
 କରିଲେ ଜୀବନେ କାମ ଏହିପରି
 ଭଲ କେହି ପାଇବେନି,
 କାନ୍ଦି କହେ ଲକି ବାପା ପାଦ ଛୁଇଁ
 ଭୁଲ ଆଉ କରି ବିନି ॥୧୩॥

ସାଧୁ ସାବଧାନ

ପଡ଼ାପଡ଼ି ନାହିଁ ପିଲାମାନଙ୍କର
 ହୋଇଗଲେ ଖରାଛୁଟି,
 ନ ଥାଏ ଆକଟ ବାପା ମାଆଙ୍କର
 ଚୋଟାମାଳେ ହୁଏ ଖଟି ॥୧॥
 ବିଭିନ୍ନ ବୟସ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣର
 ଗଡ଼ି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଦଳ,
 କିଏ ଖେଳେ ପିଲି କିଏ ଖେଳେ ବାଟି
 ବେଶି ଚାଲେ ତାସ ଖେଳ ॥୨॥

ଖାଇ ଦେଇ ଲକି ସକାଳୁ ମୁଠାଏ
 ବାପାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଏଡ଼ାଇ,
 ଖେଳଇ ତାଆସ ନିଶା ଶକ୍ତ ପରି
 ସନ୍ଧ୍ୟା ହେବା ଯାଏଁ ଯାଇ ॥୩॥
 ବୁଝେଇ କହିଲେ ଶଶି ବାପା ଦିନେ
 ଭଲ ନୁହେଁ ତାସ ଖେଳ,
 ପାଠେ ମନ ଦିଅ ପାଠ ପଢ଼ା ପିଲା
 ନ ହେଲେ ହେବ ଏ କାଳ ॥୪॥
 ଶୁଣି ଶୁଣିଲାନ୍ତି ବାପାଙ୍କର କଥା

ହଳାହଳ ମନେ କଲା,
 ଖେଳିବାର ମଜା ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମେଳେ
 ଜମା ଛାଡ଼ି ନ ପାରିଲା ॥୫॥
 ଧଉଁ ସଉଁ ହୋଇ ଦିନେ ଖରା ବେଳେ
 ଲକି ଘରକୁ ଆସିଲା,
 ଝାଳ ଜୁଡୁବଡୁ ଦେହ ଥରଥର
 କଣରେ ପଶି କାନ୍ଦିଲା ॥୬॥
 କିଏ ହେଲା ବୋଲି ବାପା ପଚାରିଲେ
 ହେଉ କାହିଁକି ଏପରି,
 ଦମ୍ ନେଇ ଲକି କହିଲା ଧାଇଁଛି
 ପୋଲିସକୁ ମୁହଁ ଡରି ॥୭॥

ଖେଳୁ ଥିଲେ ଜୁଆ ବଡ଼ କେତେ ଜଣ
 ଶୁଣି ପୋଲିସ ଆସିଲା,
 ପକେଇ ପାହାର ବାନ୍ଧି ଚପଟାପ୍
 ଥାନାକୁ ଘୋଷାରି ନେଲା ॥୮॥
 ଜାଣିନୁ ପିଲାଏ ଜୁଆ କ'ଣ ଆମେ
 ଖେଳୁଥିଲୁ ତାସ ମିଶି ,

ଖସି ମୁଁ ଆସିଛି ବିନା ଦୋଷେ କିଛି
 ବାନ୍ଧି ନେଇଛି ପୁଲିସି ॥୯॥
 ରକ୍ଷାକର ତାସ କେଡ଼େ ଭୟଙ୍କର
 ଜାଣିଲି ପାଖ ନ ଯିବି,
 କହିଲେ ଡରନା ବାପା କୋଳେ ନେଇ
 ସବୁ କଥା ମୁଁ ବୁଝିବି ॥୧୦॥

ମହାପାପ ହୁଏ କହିଲେ ସତ

ଲକି ସଦା ବୋଲେ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ
ସତ କହିବାକୁ କିଆଁ ଡରିବି,
ସଭିଏଁ ଶିଖାନ୍ତି ପିତା ମାତା ଗୁରୁ
ସତ କହି ପଛେ ମଲେ ମରିବି ॥୧॥

ସତ କହିବାକୁ ପଣ ନେଇ ଥିବା
ଲକି ଦିନେ ଜେଜେ ପାଶେ ଆସିଲା,
କହିବାରୁ ସତ ମାମା ମୋତେ ମାଡ଼
ଦେଲା କାହିଁ ପାଇଁ କୁହ କହିଲା ॥୨॥
ଘଟଣା କଥଣ ପଚାରିଲେ ଜେଜେ
କାନ୍ଦି କଇଁ କଇଁ ଲକି କହଇ,
ମାମା ଶାନ୍ତି କିଣି ଫେରିବାଲା ଠାରୁ
କହେ ପଠେଇଛି ତାହାର ଭାଇ ॥୩॥
କହୁଥିଲା ବେଳେ ବାପାଙ୍କୁ ଏ କଥା
କହିଲି ମୁଁ ମିଛ କହିବା ପାପ,
କହୁଛୁ ଆମକୁ ସତ କହିବାକୁ
ରାତିରେ ଦେଖୁବୁ ତୁ ନାଗ ସାପ ॥୪॥

ତମତମ ହୋଇ ଘରେ ଟାଣି ନେଇ
ବାବା ଗଲାପରେ ପିଟିଲା କେତେ,
ପାରୁ ନାହିଁ ବୁଝି କୁହ ତୁମେ ଜେଜେ
ଭୁଲ ମୋ କେଉଁଠି ରହିଲା ସତେ ॥୫॥
କହିବାରେ ସତ ବୁଝେଇଲେ ଜେଜେ
ନାହିଁ ସିନା ଭୁଲ ରହିଛି ସର୍ତ୍ତ,

ଦେଖୁ ନ କହିଲେ ସ୍ଥାନ କାଳ ପାତ୍ର
ମହାପାପ ହୁଏ କହିଲେ ସତ ॥୬॥

ପାନ ଖୁଆ ଜେଜେ ଓଠକୁ ଦେଖି
ଲକି ମନ ସେଠି ରହିଲା ଲାଖି
ଭାବିଲା ମନେ,
ପାନ ଖଣ୍ଡେ ମୁହଁ ଖାଇବି ଦିନେ ॥୧॥
ଜେଜେ ଦିନେ ଭାତ ଖାଇବାପରେ
ପାନ ବହୁଆକୁ ଖୋଲି ସବୁରେ
ଭାଙ୍ଗିଲେ ପାନ,
ଛନଛନ ଦେଖୁ ଲକିର ମନ ॥୨॥
ଗଲା ତାଙ୍କ ପାଶେ ଗଲେଇ ହୋଇ
କହିଲା ପାନଟେ ଖାଇବି ମୁହଁ
ଜେଜେ କହିଲେ,
ଖାଆନ୍ତିନି ପାନ ଛୋଟିଆ ପିଲେ ॥୩॥

କେତେ ଯେ କହିଲେ ଜେଜେ ବୁଝାଇ
କାନ୍ଦିଲା ନ ବୁଝି ଘର କଂପେଇ
କରିଲା ଜିଦି,
ଖାଇବି ମୁଁ ଜେଜେ ଖାଆନ୍ତି ଯଦି ॥୪॥

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୧୭

ଶେଷେ ବାଧହୋଇ ଇଚ୍ଛା ନ ଥାଇ
 ଚୁନ ଗୁଆ ସାଥେ ଖଇର ଦେଇ
 ଭାଙ୍ଗିଲେ ପାନ,
 ଖୁସିହେବ ବୋଲି ଲକିର ମନ ॥୫॥
 ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଲକି ରଡ଼ିକୁ ଛାଡ଼ି
 ରାଗେ ପାନଟିକୁ ଦେଲା ଫୋପାଡ଼ି
 କିସ ହୋଇଲା,
 ବିରାଡ଼ି କିମ୍ପାଇ ପୁଣି ଛିଙ୍କିଲା ॥୬॥
 ଏକଇର ବଳା ବିଶିକେଶନ
 ଅତିଗେଲ ଯୋଗୁଁ ହୁଏ ଏସନ
 କୋଳକୁ ନେଇ,
 କି ହେଲା ପୁଛିଲେ କାନ୍ଦୁ କିମ୍ପାଇଁ ॥୭॥
 ତମତମ ହୋଇ ଲକି କହଇ
 ମୋ ପାନରେ ଗୁଣ୍ଡି ନପଡ଼େ କାହିଁ
 ତୁମେ ଖାଉଛ,
 ମୋ ବେଳକୁ ବାଗେ ଠକିଦେଉଛ ॥୮॥

ହରଡ଼ ଘଣାରେ ଜେଜେ ପଡ଼ିଲେ
 ନ ପାରି ବୁଝାଇ ଖପା ହୋଇଲେ
 ଗୁଣ୍ଡି ପକେଇ,
 ଦେଇ ଦେଲେ ରାଗେ ଖାଇବା ପାଇଁ ॥୯॥
 ଖାଇ ପାନ ଲକି ଖୁସିରେ ନାଟି
 ପିକ ପକେଇଲା ପିଇଟିପିଟି
 ଟିକିଏ ଗଲା,
 ଧୂଆଁ ପତ୍ର ଯୋଗୁଁ ମୁଣ୍ଡ ଘୁରିଲା ॥୧୦॥

ଉଠଇ ପଡ଼ଇ ତଳରେ ଗଡ଼େ
ମଲିମଲି ବୋଲି ବୋବାଲି ଛାଡ଼େ
ମାଆଲୋ ମାଆ,
ନେଉଛି ଉଡ଼େଇ ବେଏଗେ ଆ ॥୧୧॥
ହୋଇଲା କଅଣ ବୋଲି ସରବେ
ଦଉଡ଼ି ଆସିଣ ବୁଝିଲେ ଯେବେ
ପଡ଼ିଲା ଜଣା,
ଖାଇ ଗୁଣ୍ଡି ଲକି ହୋଇଛି ବଣା ॥୧୨॥

ବାପା ମାଆ ଜେଜେ ଭଉଣୀ ମିଶି
ଆଣିଲେ ଆଚାର ଆମ୍ଭୁଲ ଶିଶି
କଇଁଆ ପାଣି,
ପିଆଇଲେ ବିଷ ନାଶିବ ଜାଣି ॥୧୩॥
ଧରି କୋଳେ ଜେଜେ ଲୁହ ଗଡ଼େଇ
କହିଲେ ଆଜିଠୁ ଖାଇବି ନାହିଁ
ପାନ ପତର,
କେତେ ସରି ହେଲା ଧନ ମୋହର ॥୧୪॥

ଦଶ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଆସିଲା ଚେତା
ମନରେ ପଶିଲା ଲକିର ଚେତା
କଲା ପ୍ରତିଜ୍ଞା,
“ଛୁଇଁବିନି ଧୂଆଁ ପତର ଜମା” ॥୧୫॥
ସିଗାରେଟ ବିଡ଼ି ଖଇନି ପିକା
ଧୂଆଁପତ୍ର ନାଶ ଗୁଣ୍ଡି ଗୁରୁକା
ପାଖ ନ ଯିବା,
ତାକେ ଆସ ପିଲେ ଶପଥ ନେବା ॥୧୬॥

ଦେଲୁ ମୋତେ ମହାଶିକ୍ଷା

ଦଶଟା ବେଳେ

ଯାଉଥିଲା ଲକି ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ

ତରତରେ ମାଡ଼ ବସିବ କାଳେ ॥୧॥

ବଢ଼ିଆ ଚାଟ

ଇଆଡ଼େ ସିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ ତାର

କାନ୍ଧରେ ବସାନି ନୁହଁଇ ଦୁଷ୍ଟ ॥୨॥

ଦେଖିଲା ଆଗେ

ପଡ଼ିଛି ରାସ୍ତାରେ ସାବୁନ ଗୋଟିଏ

ନେବ କି ନ ନେବ ଭାବିଲା ବେଗେ ॥୩॥

ମନ ବିବେକ

ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଲାଗିଲା ସଂଘର୍ଷ

ଧରିଲା ଗୋଟାଇ ଛାଡ଼ିଣ ଦକ ॥୪॥

ରଖି ବ୍ୟାଗରେ

ଗଲା ଅତି ଶୀଘ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ

ପଡ଼ିଲା ଶ୍ରେଣୀରେ ଫେରିଲା ଘରେ ॥୫॥

ମନ ଉତ୍ତାନ

ସତ୍ତର୍ପଣେ କାଡ଼େ ଦେଖିବ କେମିତି

ବାସନା ହେଉଛି ତାର ସାବୁନ ॥୬॥

ଶୁଦ୍ଧି ଦେଖିଲା

ବାସନା ଫାସନା କିଛି ହେଲେ ନାହିଁ

କ'ଣ ବୋଲିଣ ଖୋଳ ଖୋଲିଲା ॥୭॥

ଭିତରେ ତାର

କଞ୍ଚା ମାଟି ଖଣ୍ଡେ ସାବୁନ ପରାୟେ

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୨୦

ଦେଖିଲା ରହିଛି ହୋଇ ତିଆର ॥୮॥

“ମୁରୁଖ ତୁହି”

ମାଟି ଖଣ୍ଡପରେ ହୋଇଅଛି ଲେଖା

ପର ଜିନିଷରେ ଲୋଭ କିମ୍ପାଇଁ ॥୯॥

ପାଇଲା ଲାଜ

କରିଲା ଶପଥ କେବେହେଲେ ଆଉ

ଗୋଟେଇବ ନାହିଁ ପରର ଚିଜ ॥୧୦॥

ବୟସ୍କ ସାଥୁ ଭାରି ବିପତ୍ତି

ଲକି ନିଜ ସାଥୁ ମେଲେ

ପ୍ରତିଦିନ ଖରାବେଲେ

ବାଟି, ବୋହୁଟୋରୀ, ଧାଡ଼ିକୁ ଧୁକୁଡ଼ି

ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଖେଳ ଖେଳେ ॥୧॥

ଲୁଚାଲୁଚି ତଡ଼ାତଡ଼ି

ତାଆସ ପିଲୁ କବାଡ଼ି

ଯେଉଁ ଦିନ ଯାହା ମନକୁ ଆସିଲା

ଖେଳନ୍ତି ମାଟିରେ ଗଡ଼ି ॥୨॥

ଏକ ଦିନ ଆସି ଧଡ଼

ଦୁଷ୍ଟ ମନ ସଡ଼ସଡ଼

କହିଲା ଖେଳିବି ତୁମ ସାଥେ ମୁହିଁ

ବୟସେ ଢେର ବଡ଼ ॥୩॥

ବୁଦ୍ଧି ଦୁଷ୍ଟର ପାକଲା

ଦୁଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖାଇଲା

ଥରେ ଆସି ଡାଗା ଖେଳିବା କହିଲା

ରାଜିହେଲେ ସବୁ ପିଲା ॥୪॥

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୨୧

ଅଟେ ଭାଗା ଖେଳ ନିଶା
ଲୋଡ଼ା ତା ପାଇଁ ପଇସା
ସେଥି ପାଇଁ ପିଲେ ପଇସା ଯୋଗାଡ଼େ
ଲାଗିଲେ ଦିବସ ନିଶା ॥୫॥
ଘରୁ ସତ ମିଛ କହି
ଆଣିଲେ ପଇସା ବୋହି
ଏପରି କରିବ କେତେ ଦିନ ଲକି
ବିକିଦେଲା ଦିନେ ବହି ॥୬॥

ଜାଣିଲେ ଘରେ ଏ କଥା
କରିଦେବେ ପିଠି ବଥା
କରିବ କଅଣ ପଡ଼ିଯିବ ଧରା
ଡ଼ରେ ଘୁରେ ତା'ର ମଥା ॥୭॥
ଦୁଷ୍ଟ ଧଡ଼ ସବୁ ଶୁଣି
ଦେଖାଇ କହିଲା ଠାଣି
ସମସ୍ୟା ସବୁ ତୋ ହେବ ସମାଧାନ
ଥୋଇଦେଲେ ନେଇ ଆଣି ॥୮॥

ଦେଲା ଧଡ଼ ପ୍ଲାନ କହି
ଅନନ୍ୟ ଉପାୟ ହୋଇ
ଗଲା ରାତ୍ରେ ଲକି ଚୋରା କରିବାକୁ
ଶୁଖିଥିବା ମୁଗଛୁଇଁ ॥୯॥
ଚୋରା ମୁଗଛୁଇଁ କରି
କଲେ ଦୋକାନେ ବିକିରି
ସଦା ଚୋର ଘର ନୁହଁଇ ଅନ୍ଧାର
ଦିନେ ନେଲା ଜଣେ ଧରି ॥୧୦॥

ପାଶେ ବାପାଙ୍କ ଆଣିଲା

କରି ବେଜିତ କହିଲା
 ଭଲ ଘର ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ା ପିଲା
 କେମିତି ଏପରି ହେଲା ॥୧୧॥
 ଜାଣି ସବୁ କଥା ବାପା
 ରାଗି କରି ହୋଇ ଖପା
 ଗୋଡ଼ ହାତ ବାନ୍ଧି ଘରେ ଦେଇ ଚାବି
 କହିଲେ ଜପ ଅଜପା ॥୧୨॥

ମାଆ ମନ ଅସମ୍ଭାଳ
 ଖୋଲି ଚାବି କଲେ କୋଳ
 କହିଲେ ଯାଇଣ ମାଗ ଶମା ପଡ଼ି
 ବାପାଙ୍କର ପାଦତଳ ॥୧୩॥
 ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ
 ମାଗେ ଶମା ପାଦ ଛୁଇଁ
 ବୁଝେଇଲେ ବାପା ବଡ଼ ପିଲା ସଙ୍ଗେ
 ସାଙ୍ଗ କେବେ ହେବ ନାହିଁ ॥୧୪॥
 ଗନ୍ଧିଆ କଥା ଯେତେକ
 ଶିଖାନ୍ତି ସିଏ ସେତେକ
 ସମ ବୟସ୍କଙ୍କ ସାଥେ ସାଥୁ ହେଲେ
 ମନରେ ନ ଥୁବ ଦକ ॥୧୫॥

ଭ୍ରମ

ସଦା ରାତ୍ରୀ କାଳେ ଚିନ୍ତୁସନ ସାରି
 ବସି ସାଇକେଲ ପରେ,
 ହସ ଖୁସି କରି ସୁସୁରୀ ବଜେଇ
 ଲକି ସାଥୁ ମେଲେ ଫେରେ ॥୧॥
 ଆସୁ ଆସୁ ଦିନେ ସବା ଆଗେ ଥିବା

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୨୩

ପିଲା ଅମଳି ରହିଲା,
ଦେଖ ଗଛ ମୂଳେ ସେଇଟା କଅଣ
କରି ଚିତ୍କାର କହିଲା ॥୨॥

ସବୁ ପିଲାଯାକ ଏକ ପରେ ଏକ
ସାଇକେଲକୁ ପକାଇ,
ଜଣେ ଆରେକକୁ ଧରିଲେ ଜାବୁଡ଼ି
ଶରୀର ଡରେ କମ୍ପଇ ॥୩॥
ଧଳା ଶାଢ଼ି ପିନ୍ଧି ଠିଆ କେ ହୋଇଛି

ଦେଖୁ ଥରଇ ହୃଦୟ,
ଆଇମା କାହାଣୀ ଏ ଅଟେ ଡାହାଣୀ
ଖାଇବ ଆଜି ନିଶ୍ଚୟ ॥୪॥
ଝାଳ କୁଡୁବୁଡୁ ଶରୀର ସବୁରି
ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଗଲା ଓଦା ହୋଇ,
ଏପରି ସମୟେ ଆସିଲେ ସେ ଠାବେ
ସାହାସୀ ଗୋଲକ ଭାଇ ॥୫॥
ପିଲାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖୁ ପଚାରିଲେ
ଘଟଣା କିସ ପିଲାଏ,
ଡାହାଣୀ ଡାହାଣୀ ବୋଲିଣ ଖନେଇ
କହିଲା କଷ୍ଟେ ଜଣିଏ ॥୬॥
ସମସ୍ତ ଘଟଣା ବୁଝି ଗଲେ ଯେବେ
ଗଛ ମୂଳେ ଦେଲେ ଚାହିଁ,
ଦେଇଣ ସାହସ ଚାଲିଲ କହିଲେ
ଦେଖୁବା ଡାହାଣୀ କାହିଁ ॥୭॥

ଗଲେ କୁଚ୍ଛେଇକି ସାଥରେ ତାଙ୍କର
ପିଲେ ହୋଇ ଆଗ ପଛ,

ଡାହାଣୀ ଫାହାଣୀ ନାହିଁ କିଛି ସେଠି
 ସବୁ ତୁଛା ଡାହା ମିଛ ॥୮॥
 ଛିଣ୍ଡା ଧଳା ଲୁଗା ଖଣ୍ଡିଏ କିଏ ସେ
 ଦେଇଛି ଡାଳେ ଝୁଲାଇ,
 ଦିଶୁଛି ଦୂରରୁ ଡାହାଣୀ ପରାଏ
 ଦୃଷ୍ଟିର ଭ୍ରମ ଅଟଇ ॥୯॥
 ଗୋଲକ ଭାଇନା କହିଲେ ବୁଝାଇ
 ମନେରଖ ଜୀବନରେ,
 ନ ପରଖୁ ନିଜେ କୌଣସି କଥାକୁ

ନେବ ନାହିଁ ବିଶ୍ୱାସରେ ॥୧୦॥
 ମନଗଢ଼ା କଥା ଡାହାଣୀ ଚିରୁଣୀ
 ଭୂତ ପ୍ରେତ କୁସଂସ୍କାର,
 ଶିକ୍ଷା, ଆତ୍ମବଳ ସାହସ ନ ଥିଲେ
 ମନରେ କରନ୍ତି ଘର ॥୧୧॥

ଶାସ୍ତ୍ର

ଖେଳୁଥିଲା ଲକି
 ସାଥୁ ମେଳରେ,
 ଶୁଣିଲା ଭଣ୍ଡାର
 ବଡ଼ ପଥରେ ॥୧॥
 ବାଘ ମହୁମାଛି
 ଫେଣା ଅନେକ
 କରିଛନ୍ତି ଦେଖୁ
 ଅଛନ୍ତି ଲୋକ ॥୨॥

ମହୁ କଥା ଶୁଣି

ବହିଲା ଲାଳ

ବିଚାରିଲେ କେହ୍ନେ

ଯିବେ ସଥଳ ॥୩॥

ଖାଇବେ ଭାଙ୍ଗିକି

ମାଛିଙ୍କ ବସା

ମନକୁ ଘାରିଛି

ମହୁର ନିଶା ॥୪॥

ସାଙ୍ଗ ସାଥ୍ ହୋଇ

ଆଗକୁପଛ

ଗଲେ ଦିନେ ଦେଖୁ

ସତ କି ମିଛ ॥୫॥

ଫେଶା ହୋଇଥିଲା

ଧାଡ଼ିକି ଧାଡ଼ି

ଗୋଟାକୁ ଗୋଟିଏ

ଅଳପ ଛାଡ଼ି ॥୬॥

ମହୁ ଫେଶା ଦେଖୁ

ଲୋଭ ବଢ଼ିଲା

ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଫେଶା

ମନ ବଳିଲା ॥୭॥

ସାଜ ସରଞ୍ଜାମ

ଯୋଗାଡ଼ କରି

ନଡ଼ା ଦିଆସିଲି

ବାଉଁଶ ଧରି ॥୮॥

ପହଁଚିଲେ ଶିଳା

ନିକଟେ ଯାଇ

ନିଶୁଣୀରେ ହୁଳା

ଧରି ବାଉଁଶ

ଚଢ଼ିଗଲା ଲକି

କରି ସାହସ ॥୧୦॥

ବାକି ପିଲାତଳେ

ଜାଲ ବିଛାଇ

ବସିଲେ ଫେଶାକୁ

ଧରିବା ପାଇଁ ॥୧୧॥

ନିଆଁ ହୁଳା ଧୁଆଁ

ବାଜିବା ମାତ୍ରେ

ଉଡ଼ିଗଲେ ମାଛି

ତତ୍କ୍ଷଣାତେ ॥୧୨॥

ବାୟୁଯାନ ଯେହ୍ନେ

ଶବଦ କରି

ଢାଙ୍କିଲେ ଆକାଶ

ବାଦଲ ପରି ॥୧୩॥

ହୁଳା ଲିଭି କମି

ଯିବାରୁ ଧୁଆଁ

ମାଛିଏ ମାରିଲେ

ଯେ ଭିଜିଁ ଭାଆଁ ॥୧୪॥

ନ ଚଢ଼ି ଆଉ ସେ

ଅତି ବିକଳେ

ଓହ୍ଲେଉ ଓହ୍ଲେଉ

ପଡ଼ିଲା ତଳେ ॥୧୫॥

ମହୁମାଛି ତଳେ
ଆସିଲେ ଉଡ଼ି
ମାରିଲେ ରାଗରେ
ପିଲାଙ୍କୁ ତଡ଼ି ॥୧୬॥
ବୋପାଲୋ ମାଆଲୋ
ବୋବାଳି ଛାଡ଼ି
ଦୌଡ଼ିଲେ ଗାଆଁକୁ
ସେ ଉଠି ପଡ଼ି ॥୧୭॥
ଆଗେଆଗେ ପିଲେ

ମାଛି ପଛରେ
ଧାଇଁଲେ ସରବେ
ଜୀବନ ଡରେ ॥୧୮॥
ଶହ ଶହ ମାଛି
ଲକି ପଛର
ଯୁଆଡ଼େ ବି ଗଲେ
ନାହିଁ ନିଷ୍ଠାର ॥୧୯॥
ଦେଲା ଘରେ ପଶି
କବାଟ କିଲି

ଫେରିଗଲେ ମାଛି
କ୍ରୋଧ ସମ୍ଭାଳି ॥୨୦॥
ପଡ଼ିଲା ମାଛିଙ୍କ
ଦଂଶନ ଖାଇ
ପଶୁ ପଶୁ ଘରେ
ଚେତା ହରାଇ ॥୨୧॥

ମାଛି ଦଂଶନରେ

ଜଳଇ ଦେହ

ଫୁଟବଲ ପରି

ଫୁଲିଲା ମୁହଁ ॥୨୨॥

ଘର ଲୋକେ ନେଲେ

ଡାକ୍ତରଖାନା

ଡାକ୍ତର ଲେଖିଲେ

ଔଷଧ ନାନା ॥୨୩॥

ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ସାଥେ

ଦେଲେ ବଟିକା

କମିଲା ଟିକିଏ

ବିନ୍ଧା ଛିଟିକା ॥୨୪॥

ରାତିସାରା ହୋଇ

ବିଳିବିଲେଇ

ମାରିଲେ ମାରିଲେ

ବୋଲି ରଡ଼ଇ ॥୨୫॥

ଦଶ ଦିନେ ହୋଇ

ଫେରିଲା ଭଲ

ଭାବଇ ଆଉ ନ

କରିବି ଭୁଲ ॥୨୬॥

ମହୁ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ

ଆଉ ନ ଯିବି

ହେଉ ପଛେ ମନ୍ଦ

କିଣି ଖାଇବି ॥୨୭॥

ସବୁ ପିଲାଙ୍କର

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୨୯

ଏକଇ ଦଶା

ଛାଡ଼ିଗଲା ମହୁ

ଖାଇବା ନିଶା ॥୨୮॥

ବିଦୋହ

ଆଗକୁ ଆସୁଛି ଗମ୍ଭୀର ପୁନେଇଁ

ବାପାଙ୍କୁ କହନ୍ତି ମାଆ ଡକେଇ

ଯାଚିଥିଲି ଲକି ପାଇଁ,

କଲା ବୋଦାଟିଏ ବଳି ପକାଇବା

କିଣି ଆଣ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ॥୧॥

ଶୁଣୁଥିଲା ଲକି ରହି କାନେଇ

କହିଲା ପାଖକୁ ଆସି ଗେଲେଇ

ଯାଚିଥିଲ କିସ ପାଇଁ,

ବଳି ବୋଲେ ହତ୍ୟା ଗୁରୁ କହୁଥିଲେ

ଜୀବ ହିଂସା କରନାହିଁ ॥୨॥

ବୁଝେଇ କହିଲେ ମାଆ କାଖେଇ

ଧନ ମୋ ସେପରି କୁହନ୍ତି ନାହିଁ

ରାଗିବେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦେଇ,

ମାଆଙ୍କ ପ୍ରସାଦୁ ବୋଦା ଯାଚିବାରୁ

ସଂସାରେ ଅଛୁ ତୁ ଜିଇ ॥୩॥

ଲକି ପଚାରିଲା ଆତୁର ହୋଇ

କେମିତିକା ମାଆ ସିଏ ଅଟଇ

ଜଗତ ଜନନୀ ହୋଇ,

ଗୋଟିଏ ଛୁଆକୁ ଜୀବନ ଦେଉଛି

ଜଣକ ଜୀବନ ନେଇ ॥୪॥

ଆପଣା ଛୁଆର ରକତ ପିଇ
ପାରିବ କେମିତି ମା' ଖୁସି ହୋଇ
ବିଶ୍ୱାସ ମୋର ନୁହଁଇ,
ହେଲେ ମାଆ ରୁଷା ହେଉ ପଛେ ବଳି
ପାରିବନି ଦିଆ ହୋଇ ॥୫॥

ପାରିଲେନି କେହି ତାକୁ ବୁଝେଇ
ଗଲେ ବାପା ଶେଷେ ବୁଝିବା ପାଇଁ
ପୂଜାରୀ ପାଖକୁ ଧାଇଁ,
ବୋଦା ପଇସାରେ ବାଲ୍ୟ ଲୀଳା ହେବ
ପୂଜାରୀ ଦେଲେ ବତାଇ ॥୬॥

ଅରୁଆ ଡାଲମା ରାନ୍ଧି ବାଗେଇ
ପୂଜିଲେ ମନ୍ଦିରେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦେଇ
ସାହିରୁ ସାହିକୁ ଯାଇ,
ଦେଲେ ଖାଇବାକୁ ଟିକି ପିଲା ତାକି
ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ବସାଇ ॥୭॥
ଶୁଣି ସବୁ କଥା ମୁଖୁଆ ଭାଇ
ଦେଲା ଲକି ଆମ ଆଖି ଫିଟେଇ
କହିଲେ ଗାଆଁ ତକେଇ ,
ଆଜିଠାରୁ ଦେବୀ ମନ୍ଦିରରେ ବଳୀ

ଆଉ ଦିଆ ହେବ ନାହିଁ ॥୮॥

ଖୁସି ଭୋଜି ଭାତ ପିଲାଏ ଖାଇ
ଆନନ୍ଦେ ସବୁରି ମନ ନାଚଇ
ଓଠରୁ ହସ ଝରଇ,
ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ମିଶିକରି ଲକି
ନାଚଇ ଥେଇକି ଥେଇ ॥୯॥

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୩୧

ବିପ୍ଳବ

ଯେତେକ ଗାଆଁର

ପିଲା ସମସ୍ତେ ,

ଯୋଜନା କରିଲେ

ଯିବେ ବନସ୍ତେ ॥୧॥

ଭଣ୍ଡାର ପାହାଡ଼

ଶୋଭା ଦେଖିବେ,

ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ

ଦଣ୍ଡେ ହଜିବେ ॥୨॥

ଜଳଖିଆ ଧରି

ସକାଳୁ ଉଠି,

ଚାଲିଲେ ବଣକୁ

ହୋଇ ଏକାଠି ॥୩॥

ହସିଖେଳି ବଣେ

ଖାଇଲେ କୋଳି,

କୁସୁମ ତୋଳିଲେ

ଭଲିକି ଭଲି ॥୪॥

ବିହଗ କାକଳୀ

ପ୍ରକୃତି ଶୋଭା,

ଗଛଲତା ଦୃଶ୍ୟ

ହୃଦୟ ଲୋଭା ॥୫॥

ଖୋଜିଲେ ଝରଣା

ମିଳିଲା ନାହିଁ,

ଜୀବ ଜନ୍ତୁଟେ ନ

ଦେଖିଲେ କାହିଁ ॥୬॥

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୩୨

ଜଳଖିଆ ଖାଇ

ହାଲିଆ ମାରି,

ଶୋଇଲେ ଛାଇରେ

ଗାମୁଛା ପାରି ॥୭॥

ଶୁଭିଳା ଏ କାଳେ

ଏକ ଶବଦ,

ଶୁଣି ପିଲାଙ୍କର

ଥରିଲା ହୃଦ ॥୮॥

କି ଶବଦ ବୋଲି

ଆସି ତଳକୁ,

ପଚାରି ବୁଝିଲେ

ଜଣେ ଲୋକକୁ ॥୯॥

କହେ ସେ ବୁଝାଇ

ଶୁଣି ପିଲାଏ ,

ଡିନାମାଇଟିର

ଶବଦ ଇଏ ॥୧୦॥

ଖଣିର ମାଲିକ

ଡିନାମାଇଟି,

ଫୁଟାଇ ଜଙ୍ଗଲ

କରଇ ଲୁଟି ॥୧୧॥

ପାଏ ସିଏ ଲାଭ

ଭାଙ୍ଗି ପଥର ,

ହୁଏ ପରିବେଶ

ଯା' ନାରଖାର ॥୧୨॥

ପ୍ରଭାବେ ଏହାର

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୩୩

ଜଙ୍ଗଲ ଜୀବ,

ଝରଣା ସହିତ

ହେଲେ ଅଭାବ ॥୧୩॥

ଲାଭ ଲୋଭ ପାଇଁ

ବଡ଼ ମଣିଷ,

ରୂପ ରହି କରି

ଦେଖନ୍ତି ଧୂସ ॥୧୪॥

ପ୍ରକୃତି ରାଣୀର

ହାନ ଅବସ୍ଥା ,

ଦେଖି ପିଲାଙ୍କର

ଗୁରିଲା ମଥା ॥୧୫॥

ବସି ସବୁ ପିଲା

ଏକ ଠାବର,

କରିବେ ବିପ୍ଳବ

କଲେ ବିଚାର ॥୧୬॥

ଆନ୍ଦୋଳନ ପଥୁ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ,

ଗାଆଁକୁ ଆସିଲେ

ନୀରବେ ଫେରି ॥୧୭॥

ଛୁଟିଦିନ ଦେଖୁ

ଧରି ବ୍ୟାନର,

ରାଲିରେ ପିଲାଏ

ହେଲେ ବାହାର ॥୧୮॥

ପ୍ଲାକାର୍ଡ ହାତରେ

ଦେଲେ ସ୍ଲୋଗାନ,

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୩୪

ଜଙ୍ଗଲ ଆମର

ଜୀବନ ଧନ ॥୧୯॥

ଜଙ୍ଗଲ ବଞ୍ଚିଲେ

ଆମେ ବଞ୍ଚିବା ,

ଖଣି ଖାଦାନକୁ

ବନ୍ଦ କରିବା ॥୨୦॥

ମିଶି ଆନ୍ଦୋଳନ

ଆଗେଇ ନେବା,

ପରିବେଶ ପାଇଁ

ଜୀବନ ଦେବା ॥୨୧॥

ସାହି ସାହି ବୁଲି

ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ,

ଧର୍ମଘଟ କଲେ

ମୃତ୍ୟୁଆ ଦ୍ଵାରେ ॥୨୨॥

ଦେଲେ ଦାବିପତ୍ର

ହାତେ ତାଙ୍କର,

ବସିକି ଖରାରେ

ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡର ॥୨୩॥

କର ଦାବି ଆମ

କହିଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ,

କରିବୁ ନୋହିଲେ

ଯେ ଅନଶନ ॥୨୪॥

ପିଲାମାନଙ୍କର

ଦାବି ମହାନ,

ଖୋଲି ଦେଲା ବଡ଼

ବିପ୍ଳବ ପୃଷ୍ଠା-୩୫

ସେହି ଦିନ ଗାଆଁ

ସଭା ଡାକିଲେ,

ଦାବି ପିଲାଙ୍କର

ବିଚାର କଲେ ॥ ୨ ୬॥

କହିଲେ ପିଲାଏ

ଗାଆଁର ଗର୍ବ,

କାମ ତାହାଙ୍କର

ଗାଆଁ ଗୌରବ ॥ ୨ ୭॥

ଗଢ଼ିଲେ ଜଙ୍ଗଲ

ସୁରକ୍ଷା ମଞ୍ଚ,

ପରିବେଶ ସୁତି

କରିଲେ ଯାଅ ॥ ୨ ୮॥

ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ

ଖଣି ଖାଦାନ,

ଖାଲି ସ୍ଥାନେ କଲେ

ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ॥ ୨ ୯॥

ନାଟିଲା ଆନନ୍ଦେ

ପିଲାଙ୍କ ମନ,

ହସିଲେ ପିଲାଏ

ହସିଲା ବନ ॥ ୩ ୦॥

କୁନି ସେବକ

ବଜରାଖ ଯାଇ ଆସିଲା ଜ୍ୟେଷ୍ଠ
ଖରା ବଢ଼ି ଝାଞ୍ଜି ଦିଅଇ କଷ୍ଟ
ଅଭାବ ହୁଅଇ ପାଣି,
ବର୍ଷା ବର୍ଷା ବୋଲି ହାହାକାର ପଡ଼େ

କଟେ ଦିନ ଗଣି ଗଣି ॥୧॥

ବୁଣି ଅଛି ଧାନ ଜମିରେ ଚଷା
ଗଜା ହେବ ନାହିଁ ନ ହେଲେ ବର୍ଷା

ମନରେ ତାହାର ଡର,
ଧୁଉ ଧୁଉ ଖରା କାଳେ ଦେବ ପୋଡ଼ି

ବର୍ଷକର ରୋଜଗାର ॥୨॥

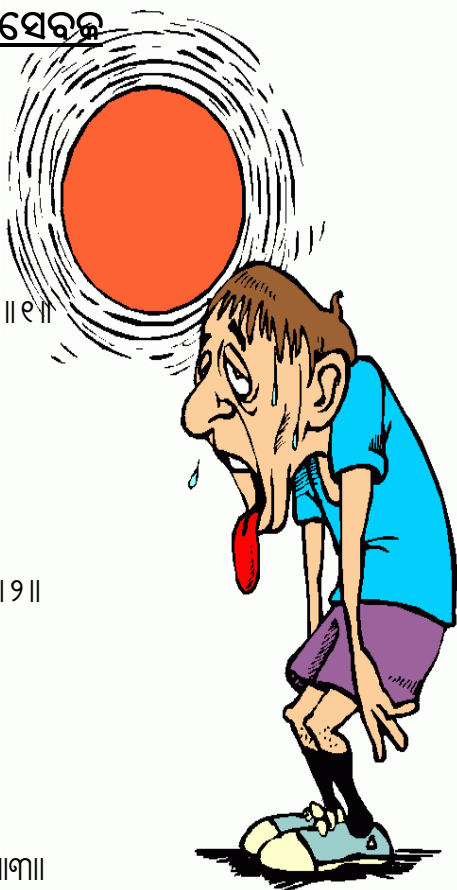
ଶୁଖିଯାଏ ନଈ ଗାଡ଼ିଆ ନାଳ
ଜଳ ନିମନ୍ତେ ଡହଳ ବିକଳ

ପଶୁପକ୍ଷୀ ଜଳଜୀବ,
ଅଂଶୁଘାତ କେତେ ନିଅଇ ଜୀବନ

ମିଳେନା ତାର ହିସାବ ॥୩॥

ଖରାତାତି ଦେଖି ଲୋକେ ଛାନିଆଁ
ଲାଗେ ଗାଆଁ ଗଣ୍ଡା ବସ୍ତିରେ ନିଆଁ
ବରଷାର ଅଭାବରେ,
ଆଉଟୁ ପାଉଟୁ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଚାଷି
ଦିଅଇ ହାତ ମୁଣ୍ଡରେ ॥୪॥

ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆରତ ଅସହ୍ୟ ଦେଖି
ପିଲେ ବାହାରନ୍ତି ହୋଇଣ ଦୁଃଖ
ପରଂପରା ଅନୁସରି,
ଦୁଃଖ ଘୁଞ୍ଚାଇବେ ବେଙ୍ଗ ବାହାଘର

ଜାମୁଡାଳି ନାଟ କରି ॥୫॥

ଦେବ ଶିଶୁ ମନେ ଜଗତ ଚିନ୍ତା
ଧନ୍ୟ ସତେ ସେହି ବିଶ୍ୱନିଅନ୍ତା
ତାହାଙ୍କୁ ଯେ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି,
ମହାମାନବଙ୍କ ପରି ସଂସାରର
ଦୁଃଖ ହରଣେ ଲାଗନ୍ତି ॥୬॥

ସବୁ ପିଲା ଯାଇ ତୋଟାମାଳରେ
ଉଠୁ ଉଠୁକିଆ ଦୁଇ ପହରେ
ଭାଙ୍ଗିକରି ଜାମୁଡାଳ,
କରନ୍ତି ତିଆରି ତାଳର ପୋଷାକ

ହସିହସି କଳକଳ ॥୭॥

କେତେକ ପିନ୍ଧନ୍ତି ତାଳ ପୋଷାକ
ତୋଳିଆ ତାକି ଆଣନ୍ତି କେତେକ
ଦେହସାରା ବୋଲି ପଙ୍କ,
ଧନୁଶର ଧରି ନାଟନ୍ତି କେତେକ

ମନ ତାଙ୍କ ନିଶ୍ଚଳଙ୍କ ॥୮॥

“ଇନ୍ଦର ଇନ୍ଦର ମାଉସୀ କାଣୀ

ଦୁଲୁଦୁଲୁ କରି ବରଷେ ପାଣି
ସାପକୁ ମୁଁ ଧରିଲିରେ,
ବେଙ୍ଗକୁ ମାରିଲିରେ” ବୋଲି ଦିଅନ୍ତି
ରାଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାରେ ॥୯॥

“ଇନ୍ଦର ଇନ୍ଦର ମାଉସୀ ମଲା
ନଦୀ ନାଳ କରି ଭସେଇ ଦେଲା
ଇନ୍ଦର ଦେ’ ମନ୍ଦେ ପାଣି”,
ଗାତ ଗାଇ ଗାଇ ନାଟି ଜାମୁଡାଳି

ପୂଜନ୍ତି ବେଙ୍ଗୁଲୀ ରାଣୀ ॥୧୦॥

କରନ୍ତି ବେଙ୍ଗୁଲୀର ବାହାଘର
ଫୁଲରେ ସଜେଇ କନିଆବର
ସାଜସଜାରେ ବାହାରି,
ବୁଲନ୍ତି ଗାଆଁରେ ସାହିରୁସାହିକୁ

ବରଷିବ ବୋଲି ବାରି ॥୧୧॥

ପୁରୁଣା ପରଂପରାର ବାହକ
ସମାଜର କୁନିକୁନି ସେବକ
ପ୍ରକାଶନ୍ତି ଆତୁରତା,
ନିରାହ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜନମାଏ ଆଶା

ବର୍ଷିବ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ॥୧୨॥

ଡୋଲ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ମାଆ ମାଉସୀ
ମିଶାଇ ହଳଦୀ ଶୁଭ ମନାସୀ
ମେଘ ନ ବର୍ଷିବ କାଳେ,
ପିଲେ ଦୁଃଖ ହେବେ ଭାବି ବର୍ଷା ପରି
ପାଣି ତାଙ୍କପରେ ଢାଳେ ॥୧୩॥

ମଜା ଦେଖିବାକୁ ସ୍ନେହୀ ମାଆଟି
ଗୋବର ମିଶା ପାଣି ଦିଏ ଛାଟି
ଛିଇ ଛିଇ କଲେ ପିଲେ,
ଥଣ୍ଡା ପାଣି ହସି ପକାଏ ଆନନ୍ଦେ

ପିଲେ ରାଗିକି ଡେଇଁଲେ ॥୧୪॥

ପ୍ରାର୍ଥନା ପିଲାଙ୍କ ନିସ୍ୱାର୍ଥପର
ଫୁଲ ପରି ମନ ଦେବତା ଘର
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ବେଳେବେଳେ,
ବର୍ଷନ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱଶିଳା ଦେଖି କଷ୍ଟ ତାଙ୍କ

ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି ସକଳେ ॥୧୫॥

ତାଙ୍କରି ଭିତରୁ କେତେକ ପିଲା
ଦୃଢ଼େଦ୍ଵାରେ ବୁଲି ଧରିଣି ଡାଲା
ମାଗନ୍ତି ଟଙ୍କା ଚାଉଳ,
ଆନନ୍ଦେ ନିଅନ୍ତି ଯିଏ ଯାହା ଦିଏ

ନ କରି ଅଧିକ ଆଳ ॥୧୬॥

ଫେରିଲେ ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ ସାରି
ସରଞ୍ଜାମ ସବୁ ଏକାଠି କରି
ରାନ୍ଧନ୍ତି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଭୋଜି,
ଖିରା ବେଳଟାର କଷ୍ଟ ଦୂରହୁଏ

ଯାଆନ୍ତି ଆନନ୍ଦେ ମଜି ॥୧୭॥

କବି ତିଳକ ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବରାଡ଼ ନୟାଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶରଣକୁଳ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହରିହରପୁର ଗ୍ରାମରେ ଏକ କୁଳାନ ଖଣ୍ଡାୟତ ପରିବାରରେ ୧୯୬୮ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୭ ତାରିଖରେ ପିତା ଗୋବିନ୍ଦ ବରାଡ଼ ଓ ମାତା ପଦ୍ମାଙ୍କର କୋଳ ମଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ । ୧୯୭୩ ମସିହାରେ କରଡ଼ା ହରିହରପୁର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନ ଆରମ୍ଭ କରି ୧୯୭୮ ମସିହାରେ ନାରାୟଣ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧ୍ୟୟନ ନିମନ୍ତେ ଗମନ କରିଥିଲେ । ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ

କୃତ୍ତିପାଇଁ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ୧୯୮୩ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମେଟ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ବର୍ଷ ନୟାଗଡ଼ କଲେଜରେ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟ ରଖି ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ । ପରେ ସେଇଠି ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମାନ ସହ ୧୯୮୯ ମସିହାରେ ସ୍ନାତକ ଡିଗ୍ରୀ କୃତ୍ତିତ୍ବର ସହିତ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ୧୯୯୪ ମସିହାରେ ଭଞ୍ଜ ବିହାର ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ବବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଅର୍ଥନୀତି ବିଷୟରେ ଓ ୨୦୨୦ରେ ଓଡ଼ିଶା ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ବ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମଲପୁରରୁ ଓଡ଼ିଆ ବିଷୟରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାନର ଛାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ପଞ୍ଜିରିଡ଼ା ମାନପୁର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧୯୯୦ ମସିହାରୁ ତାଲିମ ପ୍ରାପ୍ତ ହିନ୍ଦୀ ଶିକ୍ଷକ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଓ ହିନ୍ଦୀ ସହିତ ବିଜ୍ଞାନ ତଥା ଗଣିତ ଅଧ୍ୟାପନାରେ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା, ପରୋପକାରିତା, ସଜୋଗତା, ନିୟମାନୁବର୍ତ୍ତିତା ଓ ଛାତ୍ରସମ୍ମଳତା ପାଇଁ ସେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବେଶ ପରିଚିତ । ଜଣେ ସମାଜସେବୀ, ଲେଖକ, କବି ଓ ଗବେଷକ ରୂପରେ ସମାଜରେ ସେ ନିଜର ଏକ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଛନ୍ତି । ଗୁରୁକୁଳ ପ୍ରକାଶନ ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ବ ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦା ତାଙ୍କ ଦ୍ବାରା ରଚିତ ମହିମାମୟ ଲଢ଼ୁବାବା, ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସ୍ବ, ଲଢ଼ୁବାବା ବିଳାସ ଓ ସମ୍ପାଦିତ ଲଢ଼ୁବାବା ଭଜନ ମାଳା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଭକ୍ତ ମହଲରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତ । ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟରଚନା ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା କପିଳ ସହିତା(ନୋଲତଳ କ୍ଷେତ୍ର ମହାତ୍ମ୍ୟ), ଲଢ଼ୁବାବା ସ୍ବୋତ୍ତମାଳା, ହନୁମାନ ଚରିତାମୃତ ଓ ଶିଶୁ କବିତା ପୁସ୍ତକ “ଦିପ୍ତବ” ।

ISBN 978-93-5419-943-1

9 789354 199431

ମୁଦ୍ରଣ-କଳମୁଦ୍ର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍, ଶରଣକୁଳ, ଜୟାଗଡ଼ ମୋ-୯୮୫୩୨୫୨୮୪୩, ୭୦୦୮୫୯୨୮୭୧

